

Otázky obcí a odpovede

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
Odbor globálnej ochrany ovzdušia,
zmeny klímy a adaptácie
I. online seminár 10.12.2024

Otázka č. 1:

Povinnosť obcí a miest viesť evidencie malých zdrojov a osobitných činností v legislatívne stanovenom rozsahu od 1.1.2025 – rozsah povinne zbieraných a vedných údajov, ich zverejňovanie v NEIS, podrobnosti o systéme

Odpoveď:

Evidencia MZZO bude predstavená online na II. seminári 12.12.2024.

Otázka č. 2:

Úprava výšky komína ak je stacionárny zdroj situovaný v zástavbe podľa korekcie na okolitú zástavbu podľa ods. 4. písm. f) Prílohy č. 9 k vyhláške č. 248/2023 Z. z. – aplikácia v praxi pre MZZ, online vzorce, spôsob výpočtu, napr. v praxi sme mali plynový kotol umiestnený v bývalej garáži s výdychom 4 m nad úrovňou terénu avšak v blízkosti boli 2-3 poschodové mestské vilky a 4 poschodový bytový dom. Taktiež ako vypočítať min. výšku komína pri posudzovaní hmotnostného toku znečisťujúcich látok pre MZZ ak je zdroj v skladovo výrobnom areály a v okolí je výstavba avšak nie sú tam hygienicky chránené budovy ako napr. bytové a rodinné domy príp. administratíva..

Odpoveď:

V súčasnosti stále nie je dostupný online nástroj na výpočet minimálnej výšky komína.

Požadovaná výška komína nie je závislá od účelu budovy situovanej v blízkom okolí (nezáleží či ide o obydlie citlivého receptora alebo sklad). Vo vestníku MŽP SR ročník IV 1996 čiastka 5 je ustanovené, že v prípade ak komín bude situovaný v zástavbe (bez bližšej špecifikácie) je potrebné jeho minimálnu výšku upraviť a uplatniť korekciu na okolitú zástavbu.

Výška komína záleží len od výšky a vzdialenosti najbližšej budovy – korekcia výšky komína na okolitú zástavbu sa uplatňuje, len ak

- susediaca budova je bližšie ako 6 násobok základnej minimálnej výšky komína,
- základná minimálna výška komína je menšia ako 2,5 násobok najvyššej budovy v predmetnom okolí.

https://www.minzp.sk/files/oblasti/ovzdušie/ochrana-ovzdušia/informacie/13Informacia-Postup_vypoetu_vyky_komina.pdf

Otázka č. 3:

Prevádzkovanie vlastných monitorovacích systémov kvality ovzdušia obcami a mestami, zbieranie údajov a dát, ich vyhodnocovanie, použitie údajov v praxi a ich zverejňovanie a interpretácia obyvateľom.

Odpoveď:

- Otázka je veľmi komplexná a definuje mnoho rôznych okruhov, ktoré by vyžadovali veľmi obsiahlu odpoveď/diskusiu. Meranie senzormi sa považuje za „informatívne“ čo znamená, že jeho výpovedná hodnota je menej spoľahlivá, senzory často trpia nepresnosťami a poruchovosťou, a vývoj metodík na správne používanie týchto sietí je aktuálne predmetom výskumu. Na SHMU sa začína pracovať na testovaní takýchto sietí, čo môže viesť v vývoju metodiky alebo odporúčaní pre obce a mestá. Ďalšie usmernenia nie sú zatiaľ dostupné. Vo všeobecnosti odporúčame, aby obce a mestá zatiaľ považovali merania senzormi iba za informatívne a experimentálne a nevyvodzovali z nich definitívne závery/odporúčania pre verejnosť.
- Odporúčame čerpať informácie o kvalite ovzdušia primárne z [Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia](https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy), ktorá je akreditovaná a údaje z nej sú najspoľahlivejšie dostupné informácie o kvalite ovzdušia. Dáta sú zverejňované na stránkach SHMÚ, vrátane priestorovej distribúcie znečisťujúcich látok zobrazenej modelovaním, a najnovšie i predpovedí pomocou modelu CMAQ v rozlíšení 2 km².
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_predpovede_cmaq
- V prípade Vášho záujmu na spolupráci v otázkach monitorovania kvality ovzdušia pomocou senzorov s SHMÚ, s dôrazom na testovanie presnosti a správnosti dát z už nainštalovaných monitorovacích sietí, alebo v prípade záujmu na takejto spolupráci do budúcnosti, prosím vyplňte tento formulár:
<https://forms.gle/RRPjgzm3eDKNnHZ28>

Otázka č. 3 - pokračovanie:

Prevádzkovanie vlastných monitorovacích systémov kvality ovzdušia obcami a mestami, zbieranie údajov a dát, ich vyhodnocovanie, použitie údajov v praxi a ich zverejňovanie a interpretácia obyvateľom.

Odpoveď:

- Mesto/obec nemá zákonnú povinnosť monitorovať kvalitu ovzdušia.
- Ak sa obec rozhodne vykonávať vlastné merania kvality ovzdušia na území obce, je to na jej vlastnom rozhodnutí.
- Povinnosti obce sú v oblasti riadenia (nie monitorovania) kvality ovzdušia ustanovené v § 46 ods. 1 písm. a) až j) zákona. Z týchto ustanovení pre obce nevyplýva žiadna povinnosť monitorovať kvalitu ovzdušia na ich území, teda vykonávať monitorovanie kvality ovzdušia (napr. low-cost senzormi na kvalitu ovzdušia).
- Povinnosť obce informovať o kvalite ovzdušia vo svojom územnom obvode je ustanovená v § 46 ods. 1 písm. a) zákona, ak údaje z meraní kvality ovzdušia sú pre danú obec dostupné. Na tento účel poverená organizácia - Slovenský hydrometeorologický ústav, ktorý
 - podľa § 4 zákona vykonáva hodnotenie kvality ovzdušia - <https://www.shmu.sk/sk/?page=2660>
 - podľa § 5 zákona vykonáva monitorovanie kvality ovzdušia a prevádzkuje Národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia - <https://www.shmu.sk/sk/?page=2658>

Otázka č. 4:

Chcela by som sa spýtať, či by mohli byť súčasťou školenia aj nejaké vzory, ako by malo vyzerieť záväzné stanovisko vydané obcou pre umiestnenie MZZO podľa § 26 ods. 1 písm. a) zákona, ďalej na užívanie zdroja pri RD § 26 ods. 1 písm. c) zákona, + podmienky, ktoré môže obec stanoviť, a či vôbec môže stanoviť nejaké iné, ako sú vo vyhláškach napr. na výšku požadovanú komína, či tmavosť dymu.

Odpoveď:

Boli pripravené vzory pre:

- Súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. a) potrebný pre vydanie povolenia stavby stacionárneho zdroja – MSZ a jeho zmien (FO a PO)
- Povolenie zdroja podľa § 27 – MSZ (iba PO)
- Súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. c) potrebný pre vydanie trvalého užívania stacionárneho zdroja – MSZ a jeho zmien (FO a PO)

Určené podmienky v povolení zdroja iné ako vyplývajú z právnej úpravy: napr. zákaz vykonávania činností / prevádzkovania zdroja alebo jeho časti počas nevhodných meteorologických podmienok (suché a horúce obdobia roka). Vykonávanie takej činnosti v tomto období môže mať nadmerný vplyv na lokálnu kvalitu ovzdušia.

Otázka č. 5:

Ďalej najmä vzory pri povoľovaní MZZO v rámci nejakej priemyselnej prevádzky...a aké podmienky by mali byť stanovené?.

Odpoveď:

Nakoľko technologické zdroje môžu obsahovať rozsiahlu variabilitu týchto zariadení, nie je možné jedným vzorom povolenia zdroja pokryť všetky druhy technologických malých zdrojov/zariadení. Je potrebné vychádzať z najmä reálnych podkladov k danej technológii.

Podmienky pri povoľovaní zdroja PO – priemyselného zariadenia majú vychádzať predovšetkým zo zákona a vyhlášky č. 248/2023 Z. z. – ustanovené podmienky prevádzkovania.

Podmienky prevádzkovania iné ako vyplývajú z právnej úpravy môžu byť určené aj povolením zdroja. V praxi vo väčšine prípadov postačujú ustanovené podmienky zákonom a vyhláškou č. 248/2023 Z. z.

Otázka č. 6:

Ďalej by som sa chcela spýtať, aký je odporučený postup, ak mesto prijalo podnet ohľadne zápachu v určite okrajovej zóne mesta, pričom sťažovateľ len popísal dni, kedy bolo zápach cítiť a približnú lokalitu, pričom zdroj zápachu nebol pomenovaný. Takisto na základe obhliadky v teréne nebol zistený pôvod zápachu, avšak zápach bolo stále cítiť. Ako v tomto prípade postupovať, ďalej.

Odpoveď:

V prvom rade je potrebné

1. Lokalizovať/identifikovať zdroj zápachu, obhliadkami, komunikáciou s podávateľom podnetu, potencionálnymi prevádzkovateľmi (môže sa jednať o jednorazovú epizódu alebo o opakovanú situáciu). Napr. aj za pomoci OÚ určiť či sa jedná zdroj zápachu, ktorý pochádza z VZ, SZ alebo MZ a podľa toho má konať príslušný orgán ochrany ovzdušia, teda v prípade VZ a SZ – OÚ a v prípade MZ – obec.
2. Ak sa podarilo určiť zdroj zápachu, príslušný OOO (obec alebo OÚ) preskúma a zhodnotí podnet (jedná sa napr. o opakované epizódy) a v prípade ak sa jedná o VZ, SZ, alebo MZ, **môže** vyzvať prevádzkovateľa na vypracovanie plánu riadenia zápachu podľa svojich kompetenčných paragrafov.

Potrebné je nájsť príčinu aby bolo možné odstrániť dôsledok – zápach alebo prašnosť.

Otázka č. 7:

Ohľadne poplatkov za znečisťovanie ovzdušia mám otázku, či správne konanie začíname, aj keď nám prevádzkovateľ zdroja nahlási oznámenie údajov po 15-tom februári, a či začíname konanie, aj keď sa jedná o prevádzkovateľa MZZO, kde sa využíva napr. zemný plyn, pričom na tento druh paliva, poplatky stanovené zákonom ani VZN pre MZZO neboli.

Odpoveď:

V prvom rade, aby obec mohla začať akékoľvek správne konanie v určení poplatku za znečisťovanie ovzdušia, musí mať vydané VZN v súlade so zákonom č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia.

V prípade, ak sa jedná o prevádzkovateľa MZZO, ktorý napr. na vykurovanie využíva zemný plyn, nie je možné začínať správne konanie o určení poplatku za znečisťovanie ovzdušia, pretože neexistuje zákonný/právny podklad pre začatie takéhoto konania, nakoľko základný poplatok za znečisťovanie ovzdušia pri použití paliva - zemného plynu nie je ustanovený. Základný poplatok pre tento druh paliva, nemôže byť upravený ani vo VZN.

V tomto smere odporúčame prevádzkovateľa informovať o zmene právnej úpravy v oblasti poplatkov za znečisťovanie ovzdušia.

Otázka č. 8:

Ako má obec postupovať pri vydávaní súhlasov podľa § 26 zákona o ochrane ovzdušia ak ide o dodatočné povolenie stavby spojenom s kolaudáciou? Mám vydať osobitne súhlas na stavbu MZZO podľa § 26 ods. 1 písm. a) a osobitne súhlas na trvalé užívanie podľa § 26 ods. 1 písm. c) alebo mám vydať len súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. c)?

Odpoveď:

1. **dodatočné stavebné povolenie** v konaní stavebného úradu – vydáva sa súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. a) zákona ako záväzné stanovisko ku konaniu stavebného úradu ako pri „normálnom“ stavebnom konaní.
2. **dodatočné stavebné povolenie spojené s kolaudačným konaním** v konaní stavebného úradu:
 - a) **malé spaľovacie zariadenie v domácnosti do 0,1 MW** (povolenie podľa § 27 zákona sa nevydáva)

Je možné využiť § 60 ods. 11 zákona: „Ak orgán ochrany ovzdušia vedie voči tomu istému žiadateľovi súčasne niekoľko konaní týkajúcich sa povoľovania stacionárneho zdroja alebo jeho zmien a určovania podmienok na jeho prevádzku, môže ich ukončiť jedným rozhodnutím.“

Vydá sa spojený súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. a) a c) zákona záväzným stanoviskom.

Ak by išlo o malé spaľovacie zariadenie, kde je potrebné navýšiť výšku komína je potrebné komunikovať so stavebným úradom, že nie je možné spojiť dodatočné povolenie s kolaudáciou.

Odpoveď k otázke č. 8 - pokračovanie:

- b) technologický zdroj, spaľovacie zariadenie s MTP nad 0,1 MW alebo iná technológia a pod. (je potrebné aj vydanie povolenia zdroja podľa § 27 zákona)**

Podkladom pre konanie na stavebnom úrade je súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. a) a c) zákona záväzným stanoviskom.

Najskôr je potrebné vydať rozhodnutím povolenie zdroja podľa § 27 zákona a následne súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona, vzhľadom splnenie a preukázanie plnenia **ustanovených** a **určených** podmienok prevádzkovania v povolení zdroja.

O tomto postupe je potrebné informovať a komunikovať so stavebným úradom, že vydaniu súhlasu podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona pre kolaudačné rozhodnutie predchádza vydanie povolenia zdroja podľa § 27 zákona.

Otázka č. 9:

Ako pristupovať k najnižšej výške komína 6 m pri rekreačnom dome mobilného typu (mobilný dom)? V zmysle stavebnej legislatívy sa nejedná o záhradnú chatku, kde by nemusela platiť podmienka min. výšky komína 6 m. Komín s touto výškou pri takýchto nízkych stavbách je komplikované zrealizovať.

Odpoveď:

Podľa vyhlášky č. 248/2023 Z. z. prílohy č. 9 časť I. bod 4 sa „*Najnižšia výška komína alebo výduchu sa určí na základe hmotnostného toku znečisťujúcej látky a koeficientu charakterizujúceho jej škodlivosť a ďalších rozptylových parametrov postupom zverejneným vo vestníku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, pričom*

a) najnižšia výška komína alebo výduchu:

- i. musí byť najmenej 4 m nad terénom, ak ide o spaľovanie plyných palív,*
- ii. musí byť najmenej 6 m nad terénom, ak ide o spaľovanie tuhých palív a kvapalných palív,*
- iii. sa neuplatňuje pre záhradné chatky, záhradné krby, maringotky dieselagregáty na núdzovú prevádzku s $MTP \leq 1MW$ v priemyselných areáloch, malé zdroje na núdzovú prevádzku a malé prenosné stacionárne zdroje, ak sú splnené požiadavky na rozptyl emisií podľa prvého bodu,*

Uvedené minimálne výšky komínov sa vzťahujú na stacionárne zdroje. Dom mobilného typu pripojený na inžinierske siete by sa mal považovať za stavbu, túto informáciu má náležite zhodnotiť stavebný úrad. V tom prípade sa na mobilný dom uplatňuje minimálna výška 6 m.

Otázka č. 10:

Povolenie zdroja podľa § 27 by malo predchádzať trvalému užívaniu podľa § 26 ods. 1 písm. c). Podmienky dané v povolení stavby zdroja podľa § 26 ods. 1 písm. a) majú byť splnené pri trvalom užívaní podľa § 26 ods. 1 písm. c). Aké iné podmienky má teda obsahovať povolenie zdroja podľa § 27, ktoré by tiež mali byť splnené pri trvalom užívaní podľa § 26 ods. 1 písm. c)?.

Odpoveď:

Pri vydávaní súhlasu na trvale užívanie podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona majú byť splnené

- **ustanovené** a **určené** podmienky v súhlase na povolenie stavby zdroja podľa § 26 ods. 1 písm. a) ale aj
- **ustanovené** a **určené** podmienky v povolení zdroja podľa § 27 zákona pre jeho prevádzkovanie.

Ustanovené podmienky pri povoľovaní zdroja – priemyselného zariadenia majú vychádzať predovšetkým zo zákona a vyhlášky č. 248/2023 Z. z. – ustanovené podmienky prevádzkovania (príloha č. 3 časť II. k vyhláške č. 248/2023 Z. z. = cca 95% prípadov)

Určené podmienky povolenia zdroja podľa § 27 zákona pre MZ môžu byť rôzne a sú závisle od danej budovanej prevádzky alebo používanej technológie. Podmienky prevádzkovania iné ako vyplývajúce z právnej úpravy môžu byť určené aj povolením zdroja.

Napr. zákaz vykonávania činností / prevádzkovania zdroja či jeho časti počas nevhodných meteorologických podmienok (suché a horúce obdobia roka). Vykonávanie takej činnosti v tomto období môže mať nadmerný vplyv na lokálnu kvalitu ovzdušia.

Otázka č. 11

Akú formu má mať „odpoveď“ na oznámenie o zmene malého spaľovacieho zariadenia pre domácnosti podľa § 26 ods. 9?

Odpoveď:

§ 26 ods. 9: *„Ak ide o zmenu alebo uvedenie do užívania malého spaľovacieho zariadenia s menovitým tepelným príkonom do 0,1 MW určeného na vykurovanie domácnosti, ktoré nepodlieha stavebnému konaniu, súhlas podľa odseku 1 písm. a) a c) sa nevydáva; zmena malého spaľovacieho zariadenia sa oznamuje príslušnej obci.“*

Na základe tohto ustanovenia ide o výmenu/zmenu kotla za kotol, bez zásahu do komínového telesa alebo iných stavebných štruktúr objektu, ktorá nepodlieha stavebnému konaniu. Občan teda podá obci oznámenie o zmene MSZ. Na takéto oznámenie obec reaguje rovnako ako stavebný úrad na oznámenie o drobnej stavbe, tzn. v písomnej podobe oznámi, či súhlasí s oznamovanou zmenou a za akých podmienok.

Ak z oznámenia vyplýva že bude/môže dochádzať aj k stavebným úpravám (napr. pri zmene paliva zo zemného plynu na biomasu, kde by bolo potrebné riešiť výšku komína; úprava komínového telesa alebo iný zásah do štruktúr objektu) je potrebné občana informovať, že dané úkony môžu podliehať stavebnému povoleniu. Prípadné stavebné úpravy je potrebné riešiť v spolupráci so stavebným úradom. V takom prípade sa vydávajú súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. a) a c) pre potreby stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia.

Otázka č. 12:

Prosíme o vysvetlenie legislatívneho postupu ako presne postupovať v prípade podnetu na mesto – obec ako orgán ochrany ovzdušia na „zadymovanie suseda susedom“ t. j. riešenie lokálnych kúrenísk, kde dochádza ku spaľovaniu biomasy v zastavaných častiach mesta –obce.

Vzhľadom na § 47 ods. 6 zák. 146/2023 Z. z. kde obce môžu vykonať štátny dozor, u právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov alebo fyzických osôb, ktoré prevádzkujú malé zdroje alebo vykonávajú vybrané osobitné činnosti, plnia požiadavky a zákazy podľa zákona a požiadavky na ochranu ovzdušia určené **LEN** v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch.

Odpoveď:

Podľa § 47 ods. 6 „*Obce pri výkone štátneho dozoru dozerajú ako právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia alebo fyzické osoby, ktoré prevádzkujú malé zdroje alebo vykonávajú vybrané osobitné činnosti, **plnia požiadavky a zákazy podľa tohto zákona** a požiadavky na ochranu ovzdušia určené v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch.*“ teda **nie LEN** v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch.

Obec môže vykonať miestnu obhliadku v rámci riešenia podnetu, komunikovať s prevádzkovateľom v rámci dohovoru na upustenie nevhodného konania. Po vyčerpaní všetkých svojich možností a prostriedkov môže postupovať v zmysle ustanovenia § 51 zákona.

Otázka č. 13:

Ako postupovať v prípade riešenia podnetov ohľadom domáceho údenia v záhrade rodinného domu v širšom centre mesta, keď je touto činnosťou znepríjemňované bývanie okolitým obyvateľom? Akým spôsobom má obec žiadať preukázanie vyúdených menej ako 30 kg potravinárskych výrobkov za mesiac podľa § 10 ods. 4 písm. f) zákona o ochrane ovzdušia?

Odpoveď:

Nakoľko sa jedná o domáce údenie, podľa prílohy č. 1, časť II., písm. B vyhl. MŽP SR č. 248/2023 Z. z. ide o vlastnú spotrebu v domácnosti, teda vykonávanie osobitnej činnosti. Na vykonávanie osobitnej činnosti nie sú ustanovené požiadavky na vedenie prevádzkovej evidencie, teda ani na vedenie množstva vyúdených potravinárskych výrobkov. Na základe uvedeného je bezpredmetné požadovať množstvo vyúdených potravinárskych výrobkov za mesiac. Prípadný susedský spor je nutné riešiť podľa Občianskeho zákonníka.

Uvedené je oprávnené požadovať od prevádzkovateľa, ktorý je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, nakoľko podľa § 35 ods. 1 písm. k) má povinnosť „*viest prevádzkovú evidenciu o malom zdroji a na požiadanie poskytovať údaje ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. h) a ďalšie údaje potrebné na zistenie emisií obci alebo ňou poverenej osobe*“.

Otázka č. 14:

Ako postupovať v prípade riešenia podnetov na spaľovanie rôznych druhov odpadov (napr. staré lakované drevené kuchynské linky) v jestvujúcej piecke rodinného domu, kde nebol vydaný súhlas na povolenie malého zdroja ak jedná sa o hlavný zdroj vykurovania objektu?

Odpoveď:

1. Ak sa jedná o objekt, ktorý nemá vydané stavebné resp. aj kolaudačné povolenie, je potrebné podať podnet na príslušný stavebný úrad.
2. Okrem toho aj prevádzkovateľ, ktorý nemá vydané povolenia stavebným úradom, má plniť povinnosti vyplývajúce zo zákona o ochrane ovzdušia a zákona o odpadoch.
3. Možno je vykonať
 - a) miestnu obhliadku v rámci prešetrovania podnetu,
 - b) komunikovať s prevádzkovateľom s dohovorom na upustenie nevhodného konania,
 - c) Po vyčerpaní všetkých svojich možností a prostriedkov môže postupovať v zmysle ustanovenia
 - § 51 zákona a
 - zákona o odpadoch pokiaľ sa jedná o zákaz spaľovania komunálneho odpadu vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach (§ 13 písm. h) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch).

Otázka č. 15:

Ako postupovať v prípade riešenia podnetov od obyvateľov rodinných domov vo veci znečisťovania ovzdušia z piecky na tuhé palivo, ktorou je vykurovaná obývaná jestvujúca rekreačná chata v záhradkárskej oblasti situovanej v tesnom susedstve zástavby rodinných domov. Rekreačná chata je od rodinného domu vzdialená 6,0 m a piecka tvorí hlavný zdroj vykurovania chaty.

Odpoveď:

Obcou je možné vykonať

1. miestnu obhliadku v rámci riešenia podnetu,
2. komunikovať s prevádzkovateľom s dohovorom na upustenie potencionálne nevhodného konania (napr. spaľovanie odpadu, nedostatočne vysušeného dreva ako paliva, nesprávne vykurovacie praktiky).
3. Po vyčerpaní všetkých svojich možností a prostriedkov môže postupovať v zmysle ustanovenia
 - § 51 zákona a
 - zákona o odpadoch pokiaľ sa jedná o zákaz spaľovania komunálneho odpadu vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach (§ 13 písm. h) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch).

Otázka č. 16:

Ako postupovať v prípade podnetov na zápach z grilu na uhlie z existujúcej prevádzky reštaurácie, ktorá pripravuje jedlá na grile na drevené uhlie a v jej bezprostrednej blízkosti sa vybudovalo nové sídlisko?

Odpoveď:

1. Ide o ukážku nesprávneho územného plánovania v kompetencii obce.
2. Vykonať miestne jednanie a vykonanie štátneho dozoru obcou na mieste na MZ s určením opatrení na nápravu, napr.: s inštaláciou odsávania pár.
3. K riešeniu situácie môže byť prevádzkovateľ vyzvaný na vypracovanie plánu riešenia zápachu (krajné riešenie).

Otázka č. 17:

Ako kategorizovať stavbu jednopodlažného mobilného domu pri určení minimálnej výšky komína keď má byť objekt vykurovaný tuhým palivom? Je v tomto prípade potrebné riadiť sa prílohou č. 9 Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a požadovať k vydaniu súhlasu na povolenie stacionárneho zdroja výšku komína min. 6,0 m nad terénom?

Odpoveď:

1. Ku kategorizácii stavby sa má prioritne vyjadriť príslušný stavebný úrad.
Uvedené minimálne výšky komínov vo vyhláške č. 248/2023 Z. z. sa vzťahujú na stacionárne zdroje.
2. Kategorizácia MZZO podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 248/2023 Z. z. je 1.1.3
3. Je potrebné uplatňovať prílohu č. 9 k vyhláške MŽP SR č. 248/2023 Z. z. a min. 6 m výšku komína nad terénom.
Dom mobilného typu pripojený na inžinierske siete by sa mal považovať za stavbu, túto informáciu má náležite zhodnotiť stavebný úrad. V tom prípade sa na mobilný dom uplatňuje minimálna výška 6 m.

Otázka č. 18:

Ak dôjde k výmene plynovej kotolne ktorú prevádzkuje právnická osoba, (napr. banka) z dôvodu veku a vysokej poruchovosti plynových kotlov za nové podľa § 27 ods. 13 zákona o ochrane ovzdušia je potrebné vydanie povolenia zdroja podľa § 27 ods. 1. Ak zdroj nepodlieha stavebnému konaniu, bude potrebné následne aj vydanie súhlasu na trvalé užívanie stacionárneho zdroja podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona o ochrane ovzdušia, ktorý bude vydaný rozhodnutím? Aj keď sa v tomto prípade jedná len o výmenu starých plynových kotlov za nové?

Odpoveď:

Áno, v prípade ak MZZO prevádzkuje právnická osoba, ma byť vydané povolenie zdroja rozhodnutím a súhlas na trvalé užívanie stacionárneho zdroja podľa § 26 ods. 1 písm. c) zákona formou rozhodnutia.

Otázka č. 19:

Prípad - vykonanie štátneho dozoru na MZZO, ktoré prevádzkuje právnická osoba- krb v prevádzke pohostinstva. Na vydymovanie z prevádzky sú sťažnosti z okolia. V oznámení o vykonaní dozoru požadujeme doklad o vykonaní prečistenia komína (podľa vyhlášky 401/2007) od odborne spôsobilej osoby za príslušný rok a doklad o spotrebe palív. Je to legitímna požiadavka?

Odpoveď:

Obce ako orgány dozoru podľa zákona vykonávajú štátny dozor podľa § 47 ods. 6 zákona, teda: „*dozerajú ako právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia alebo fyzické osoby, ktoré prevádzkujú malé zdroje alebo vykonávajú vybrané osobitné činnosti, **plnia požiadavky a zákazy podľa tohto zákona** (§ 32 Zákazy a § 35 Povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov) a **požiadavky na ochranu ovzdušia určené v rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch.***“

Zákon č. 146/2023 Z. z. neustanovuje povinnosť predkladania dokladu o vykonaní prečistenia komína podľa vyhlášky č. 401/2007 Z. z. Ak sa požaduje doklad o vykonaní prečistenia komína podľa tejto vyhlášky, malo by ísť o povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov podľa § 4 písm. g) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi: „*umožniť orgánu vykonávajúcemu **štátny požiarny dozor** a obci vstup do objektov a priestorov na účely vykonania kontroly plnenia povinností na úseku ochrany pred požiarmi, **poskytovať mu požadované doklady, dokumentáciu ochrany pred požiarmi a súvisiace podklady a informácie,***“ A teda malo by ísť o dozor/kontrolu v ochrane pred požiarmi podľa zákona č. 314/2001 Z. z. V tomto smere je už potrebné overiť informácie a komunikovať s gestorom tohto zákona – MV SR.

Doklad o spotrebe palív – legitímna požiadavka zo zákona o ochrane ovzdušia.

Otázka č. 19 - pokračovanie:

Predpokladáme, že prevádzkovateľ bude mať faktúru o nákupe palivového dreva, ako však zistíme či drevo, ktorým prevádzkovateľ kúri je min. dva roky sušené?

Vziať vzorku zo zásob a vykonať skúšku? Čo je relevantný nástroj na meranie vlhkosti dreva, ktorý môže orgán ochrany ovzdušia používať? Má prevádzkovateľ dokázať odporúčanú vlhkosť resp. dobu sušenia dreva sám? Ak áno, akým dokladom?

Odpoveď:

Prevádzkovateľ ako PO alebo FO-P má povinnosť:

- dodržiavať technické požiadavky a podmienky prevádzkovania pre malé zdroje ustanovené vykonávacím predpisom (§ 35 ods. 1 písm. b) zákona)
- viesť prevádzkovú evidenciu (§ 35 ods. 1 písm. k) zákona)

Prevádzkovateľ má deklarovať plnenie povinností, teda aj ustanovenú vlhkosť dreva, správne uskladnenie paliva, používať správne techniky vykurovania.

Odber palivového v tomto prípade nemá opodstatnenie, nakoľko v tomto momente neexistuje metodický pokyn odberu tuhého paliva – palivového dreva ani organizácia, ktorá dokáže vyhodnotiť takýto odber paliva.

Otázka č. 20:

Ako postupovať pri žiadosti stavebníka keď sa jedná o stavbu rodinného domu a zdrojom tepla má byť tepelné čerpadlo systém vzduch – voda bez stavby krbu alebo pece na pevné palivo. Je možné považovať tepelné čerpadlo za MZ znečistenia ovzdušia a treba postupovať v zmysle § 26 ods.1 písm. a) vydanie povolenia stavby stacionárneho zdroja? Alebo nie je potrebný súhlas. Podobne pri inštalácii fotovoltaiiky.

Odpoveď:

V prípade ak zdrojom tepla RD má byť výlučne iba tepelné čerpadlo, daný objekt RD nepredstavuje ZZO, teda nie je potrebný súhlas podľa § 26 ods. 1 písm. a) na vydanie povolenia stavby stacionárneho zdroja.

Pre zhodnotenie je vhodné položiť si aj otázky napr.: Bude zariadenie TČ používať bivalentný zdroj – napr. plynový kotol? Bude na zariadenie TČ inštalovaný výduch/komín, ktorým by boli emitované spaliny? Je takýto výduch/komín predmetom projektovej dokumentácie RD?

Obdobne to platí v prípade zariadenia fotovoltaiiky – má takéto zariadenie výduch/komín, ktorým by boli emitované spaliny? Dané zariadenie nepredstavuje ZZO.

Otázka č. 21:

Je zákonná povinnosť podľa § 26 (1) Súhlas orgánu ochrany ovzdušia je potrebný na a) vydanie povolenia stavby stacionárneho zdroja vrátane jeho zmien, vydávať súhlasy na všetky MZ v rodinných domoch produkujúcich emisie , keď na str.5 Príručky pre mestá a obce doslovne uvádzate - povolenie zdroja sa pre malý zdroj používaný na vykurovanie domácností s MPT menej ako 0,1 MW nevydáva.

Odpoveď:

Obec ako orgán ochrany ovzdušia podľa § 46 ods. 2 písm. b) zákona má zákonnú povinnosť vydávať súhlasy podľa § 26 ods. 1 písm. a) a c) „na všetky MZ v rodinných domoch produkujúcich emisie“ potrebné na:

- a) vydanie povolenia stavby stacionárneho zdroja vrátane jeho zmien,
- c) trvalé užívanie stacionárneho zdroja vrátane užívania po vykonaných zmenách, ktoré majú vplyv na znečisťovanie ovzdušia.

Tvrdenie v príručke na str. 5: „**povolenie zdroja** sa pre malý zdroj používaný na vykurovanie domácností s $MPT < 0,1 \text{ MW}$ nevydáva“ je správne.

Podľa § 27 ods. 2 písm. b) zákona **povolenie zdroja sa nevydáva** pre „malý zdroj, ktorý je spaľovacím zariadením, s celkovým menovitým tepelným príkonom do 0,1 MW, ak ide o samostatný zdroj určený na vykurovanie domácností“.

Ďakujem za pozornosť.

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
Odbor globálnej ochrany ovzdušia,
zmeny klímy a adaptácie
ovzdusie@enviro.gov.sk